

Čas přípravy

15 minut

Čas realizace

2x12 minut

Prostor

hřiště, louka

Roční období

jaro, podzim

Počet účastníků

min. 2x10

Věková kategorie

9–18 let

BRÄNNBALL, ŠVÉDSKÁ PÁLKOVÁ HRA

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: k učení, ke komunikaci, sociální a personální, pracovní

Konkrétní cíl:

Seznámení se s netradiční sportovní aktivitou, posílení fyzické zdatnosti, rozvíjení koordinace pohybu a týmové spolupráce.

Motivace:

Při prohlídce truhly objevily děti v jedné z knížek uschovaný cizojazyčný návod nějaké pálkovací hry. Když zašly za dědečkem jednoho z dětí, bývalým gymnaziálním profesorem, dostalo se jim vysvětlení, že se jedná o pravidla staré švédské hry. Profesor dětem přislíbil, že jim pravidla přeloží do českého jazyka a ty se již nemohly dočkat, až si tuto hru zahrají...

Potřeby:

brännballová páлka, tenisový míček, lana nebo kužely na ohrazení hřiště, píšťalka, papír a tužka na zapisování bodů, stopky.

Provedení:

Brännball je slovo švédského původu označující spálený míč a také název švédské národní hry. Do České republiky byla hra přivezena v roce 1990 při zřizování obchodních sítí společnosti IKEA. Hra brännball patří do skupiny pálkovacích her. Má řadu společných prvků se softballem a basseballem, ale také řadu odlišností, které tuto hru plným právem řadí do kategorie her "SPORTU PRO VŠECHNY". Na rozdíl od softballu nebo basseballu je brännball hrou vysoko dynamickou, hráči nejsou vyřazováni (autováni), tato odlišnost je silně motivující především pro zájemce méně pohybové nadané, rekreační sportovce a všechny kteří milují pohyb a sportovní hry v kolektivu.

Další výrazné odlišnosti:

- možnost získání bodů má i družstvo v poli
- páлkařům je povolené se vzájemně předbíhat při obíhání met
- na metě může stát více jak jeden běžec (pálkař)
- délka hry je omezena časem 2 x 12 minut
- páлkař si nadhazuje sám
- počet nadhozů není limitován

PRINCIP HRY

Hrají proti sobě dvě družstva "pálkařů a polařů" s cílem získat větší počet bodů než soupeřící družstvo. Role pálkařů a polařů se po poločase utkání (12 min.) mění.

Úkol pálkařů: Vlastním nadhozem odpálit míček do výseče a oběhnout ve vnějším poli mety.

Úkol polařů: Po odpalu se co nejdříve zmocnit odpáleného míčku, přihrát jej brännerovi (spalovač) a tím zamezit pálkářům obíhání met (zavřená hra).

PRAVIDLA HRY
Hřiště:

Plocha o rozměrech 30x50m s travnatým, pískovým nebo „mlatovým“ povrchem nenáročným na rovnost. Rozměry "vnitřního pole" (což je vzdálenost met) je 28x20m. Pro žactvo nebo začátečníky je vhodné hřiště rozměrově upravit. Spojnice met a „hlavní čára“ (rovnoběžná se spojnicí met č. 2 a 3) se značí vždy s přesahem v rozích o dva metry.

Vyznačení hřiště: Všechny čáry – lajny, jsou součásti hřiště a met. Vyznačují se v šířce 5–10 cm, včetně mety brännera.

Mety: Plocha ve vnějším poli, která je vymezena prodlouženými čarami vnitřního pole v délce dvou metrů. Konce

přesahujících čar v délce 2 m a jejich průsečík se označí kužely.

Meta pro „brännera“ (spalovače): Rozměry 1x1 m uprostřed mezi „cílovou metou“ a krajním bodem místa pro odpal – bližším k cílové metě – ve vzdálenosti jeden metr od hlavní čáry.

Výseč pro odpal: Na hlavní čáře uprostřed mezi „Cílovou metou“ a metou č. 1 v délce 4 m je vyznačeno místo pro odpal dvěma kužely a kolmicemi z krajních bodů směrem do vnějšího pole v délce 1 m. Z krajních bodů místa pro odpal směrem do vnitřního pole s vrcholovým úhlem 90° je vyznačena výseč pro odpal. Délka čar označující výseč je dána velikostí vnějšího pole.

Složení družstva

- Hrají proti sobě dvě dvanáctičlenná družstva (10 hráčů + 2 náhradníci)
- Hráči jednotlivých družstev jsou označeni viditelnými čísly dle pořadí na pálce.
- Pořadí hráčů na pálce určuje trenér (vedoucí družstva – kapitán)
- V utkání je povoleno vystřídat nejvýše dva hráče, rozhodčí musí být o střídání předem informován.
- Hráč, který byl vystřídán, se nesmí hry v témž utkání znova zúčastnit.
- Byl-li střídán hráč na pálce, náhradník musí nastoupit na stejně místo v pořadí na pálce střídajícího hráče.

Hrací doba

- Utkání se hraje na dva poločasy dvakrát dvanáct minut hrubého času.
- Rozhodčí je povinen nastavit každý poločas v němž podle jeho mínění byl čas promeškan střídáním, přepravou zraněných hráčů z hrací plochy nebo z jiných příčin.

Hra

- O tom, které družstvo nastoupí v utkání první na pálku a které do pole, se rozhoduje losováním.

Hra na pálce:

- Pálkaři odpalují na pokyn hlavního rozhodčího (všichni hráči musí být na metách – v boxu pálkařů) v předem určeném pořadí. Porušení tohoto pravidla znamená zisk pěti bodů pro polaře.
- Pálkař si nadhazuje sám vlastním nadhozem. Počet nadhozů je omezen prvním dobrým odpalem.
- Dobrý odpal - je odpálení míčku s prvním dopadem míčku do výšeče pro odpal.
- Odpal je dobrý i v případě pokud míček po dopadu do výšeče přejde mimo výšeč nebo za hlavní čáru.
- Pálkuje hráč musí stát v místě pro odpal a nesmí přešlápnout hlavní čáru.
- Dobrý odpal je také, když míček je chycen nebo tečován před dopadem polařem i mimo výšeč.
- Zasáhne-li míček před dopadem ve výšeči rozhodčí nebo hráče – odpal je dobrý.
- Při špatném odpalu, pálkaři zůstávají na metách – vyběhnuvší pálkaři se musí na mety vrátit.
- Při dobrém odpalu pálkař vybíhá a snaží se co nejdříve došlápnout za prodlouženou hlavní čáru vymezující „Cílovou metu“ s došlapem na mety č.1, 2 a 3. Čáry – lajny vymezující vnitřní pole hřiště musí pálkař obíhat z vnější strany.
- Při dosažení „cílové mety“ nohou - proběhnutím získává pálkař bod (další viz Body).
- Pálkař se smí pohybovat „pouze“ ve vnějším poli. Běží-li pálkař uvnitř hřiště a tím si zkrátí dráhu, musí se vrátit na metu č.1.
- Při obíhání met se mohou pálkaři předbíhat.
- Pálkař „musí“ došlápnout na metu (ve výšeči přesahujících čar vně hřiště) dříve, než „brännner“ stojí na svoji metě alespoň jednou nohou, drží ve vzpažené ruce míček a zvolá hlasitě, „Bränn!“ (Spálený) – Porušení tohoto pravidla znamená, že se hráči, kteří nestojí na metách musí vrátit zpět na první metu. Polař získávají za každého vracejícího se hráče jeden bod.
- Na metě může stát jeden i více hráčů.
- Nastane-li situace, „Nikdo není na pálce“ (všichni pálkaři jsou na metách), jde odpalovat hráč s nejnižším pořadovým číslem.

Hra v poli:

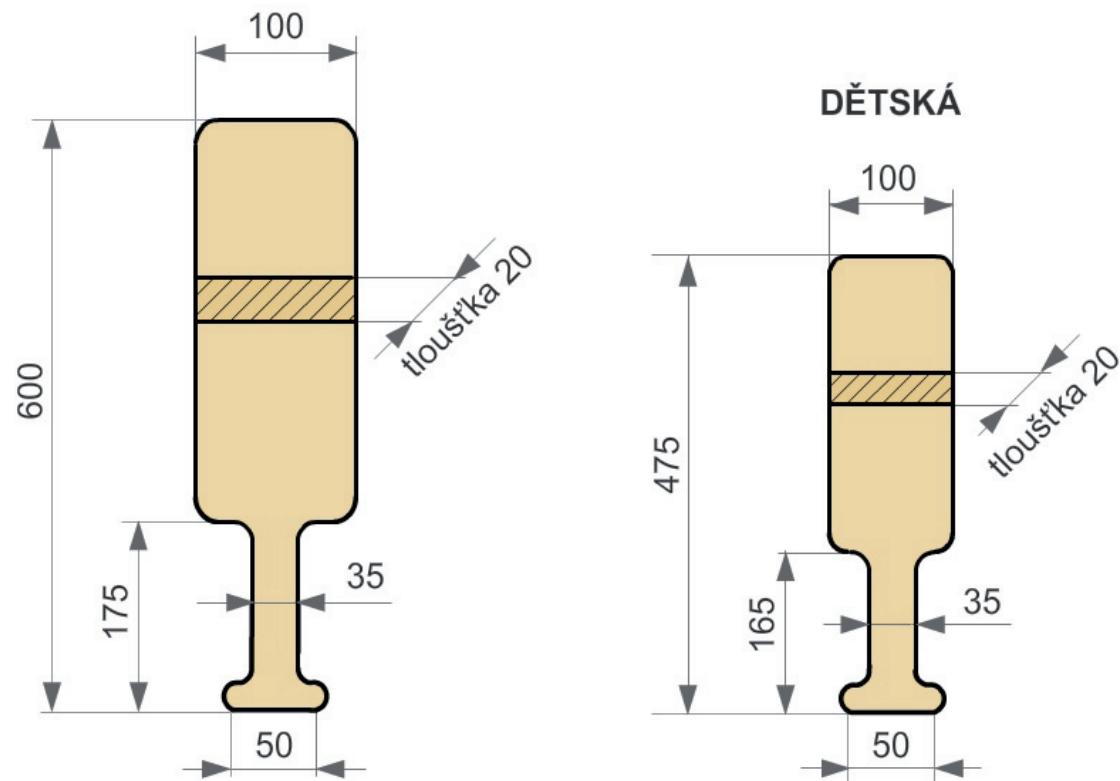
- Hráči v poli jsou libovolně rozmístěni ve vnitřním i vnějším poli, mohou stát i za základní čarou.
- Hráči v poli mohou zastavit pálkaře v dalším postupu jediným možným způsobem – „Zastavením hry“.
- „Zastavená hra“ je, stojí-li brännner na své metě alespoň jednou nohou, drží ve vzpažené ruce míček a hlasitě zvolá „Bränn“.
- „Brännner“, spoluhráč hráčů v poli, se pohybuje ve vnějším poli jen za hlavní čarou. Nesmí vstoupit ani sebrat míček z vnitřního pole (trest 4 body).
- Střídat „brännera“ je povoleno spoluhráčem ve vnitřním poli i novým střídajícím hráčem. Střídání je povoleno jen se souhlasem rozhodčího.

Body pálkařů:

- Při oběhnutí všech tří met a překročení „cílové mety“ s přerušením běhu na některé z met z důvodu „Zastavení hry“ získávají pálkaři jeden bod.
- Za oběhnutí celého kola (Home run) – po vlastním odpalu bez přerušení hry získávají pálkaři šest bodů.
- Za chybu hráčů v poli, kdy brännner překročí hlavní čáru nebo sebere míček z vnitřního pole získávají pálkaři čtyři body.

Body polařů:

- Chycený míček přímo z odpalu do jedné ruky (i mimo výseč) – dva body.
- Chycený míček přímo z odpalu do obou rukou nebo s dotykem těla (i mimo výseč) – jeden bod.
- Za „Burnned“ (spálený hráč) – za každého hráče, který nedosáhl mety, nebo vyběhl z mety a již se nestáčil na metu vrátit před zvoláním „bränn“ – „Zavřená hra“ – jeden bod.
- Nastane-li situace, kdy pálkář nemají hráče na pálce – šest bodů.
- Za úmyslné porušení pravidla pálkářů „pořadí na pálce“ – pět bodů.

BRÄNNBALL – PÁLKY 07 (rozměry jsou v mm)

**Přístup k dětem se specifickými
vzdělávacími potřebami:**

Dětem s diagnózou ADHD (porucha pozornosti a koncentrace) nebo dětem s LMP (lehké mentální postižení) je třeba věnovat dostatek času k objasněním pravidel hry. Pravidla vysvětlovat postupně a hlavně názorně, aby jim bylo vše jasné. Je nutné používat jednoduché povely. Doporučuji jim celou hru nejdříve předvést /ukázat a pak teprve je zařadit do jednotlivých týmů. I při dodržení těchto doporučení mohou selhávat.

Dětem s prvky autismu tuto hru nedoporučuji, je na ně příliš složitá. Spíše je pověřovat úkoly, které velmi úzce souvisí s hrou, např. příprava diplomů pro družstva...

Pozor na:

Před samotnou hrou je potřeba se dobře rozcvíčit a zkontrolovat hřiště, zda je čisté a bez překážek, které by mohly ohrozit účastníky.

Moje poznámky